

[Svend Auken]

håb om, at man efterhånden kan finde frem til enighed om principperne herinde i folketinget, og hvor det selvfølgelig ville være glædeligt også at få hr. Tørnæs' parti med.

I øvrigt tror jeg, det må være almindeligt ukendskab fra hr. Tørnæs' side, der gør, at han ikke er klar over, at der ikke i nævneværdigt omfang findes frivilligt aftale OD-ordninger i det danske samfund. Arbejdsgiverforeningen og Industrirådet har netop frarådet deres medlemmer at aftale OD-ordninger med deres medarbejdere. Der er tale om ensidige tilbud fra ledelsens side, som den ensidigt kan ophæve igen.

Ole Henriksen (SF):

Føljetonen om ØD og OD fortsætter, og den har nu stået på i ca. 15 år, i hvert fald her i sidste omgang. Næsten alle partier har jo bidraget med hver sit kapitel, men SF har altså ikke noget kapitel med i denne debat. Vi opretholder vores hidtidige bidrag, og jeg tror, at vi efterhånden ved, hvor vi har hinanden i dette spørgsmål. Noget tyder dog på, at socialdemokratiet og det radikale venstre ikke rigtig kan blive færdige med de kapitler, de vil skrive på området, og det kan jo være interessant i sig selv.

Man kunne fristes til at sige, at de to partier – hver for sig, bevares – har gjort sig de største anstrengelser for at nå hinanden. Jeg synes også, det afspejles her i debatten, at der er en søgning mod hinandens synspunkter, og det skal man selvfølgelig ikke bebrejde nogen. Det er således interessant, at de radikale optrykker deres tidligere forslag i bemærkningerne, så man kan følge med i udviklingen i partiets politik. I 1980 handlede det kun om de ansattes medeje – i hvert fald i overskriften – nu handler det både om medeje og om medbestemmelse, og det synes jeg er et skridt i den rigtige retning. Det er dog ikke nok til, at SF kan være med på det radikale forslag, men det skal jeg vende tilbage til om lidt.

Det socialdemokratiske OD-forslag forekommer SF – hvad der nok ikke kan komme bag på socialdemokratiet – at have nogle positive elementer, men det virker ret indviklet, navnlig hvis man sammenligner det med socialdemokratiets oprindelige ØD-forslag fra begyndelsen af 1970'erne, som var mere gennemarbejdet og konstruktivt, men det kan

selvfølgelig skyldes, at dette her er et beslutningsforslag.

I SF kan vi glæde os over, at man i forslaget i hvert fald er begyndt at operere med begrebet værditilvækst. Det er jo en gammel SF-tanke, at det var det bedste stykke værktøj, når man skulle have beregnet de ansattes retmæssige andel. Men vi synes, det er noget rodet, for at sige det mildt, at man begynder at tale om værditilvæksten i en virksomhed og man vil beregne, hvilken andel der tilkommer lønmodtagerne på grundlag af det regnskabsmæssige overskud. For når en virksomhed giver underskud, er det ikke nødvendigvis ensbetydende med, at der ikke er sket en værditilvækst; det vil der selvfølgelig altid være, selv om der er et regnskabsmæssigt underskud. Derfor mener jeg altså, at den del, der tilfalder lønmodtagerne, skal beregnes på grundlag af værditilvæksten og ikke gå den kringledede vej igennem det regnskabsmæssige overskud.

Noget andet, som måske ikke ligefrem er noget rod, men som efter SFs mening er et forkert princip i det socialdemokratiske forslag, er, at man gør det til et forhandlingsspørgsmål mellem virksomhedsejerne og de ansatte, hvorvidt overskuddet skal blive stående i virksomheden eller ej. Dette princip er en nyskabelse, også i forhold til tidligere socialdemokratiske forslag, i hvert fald det oprindelige ØD-forslag, for dér var det forudsætningen, at to tredjedele af de midler, som blev tilvejebragt til lønmodtagerne – og dengang skulle det beregnes ud fra lønsummen – skulle blive stående i virksomhederne. Det mener vi også i SF er den rette formulering, og vi kan have vores tvivl om, hvor mange steder man kan forhandle sig frem til, at pengene skal blive stående i virksomheden. Det er muligt, det lader sig gøre en lang række steder, men hvis man kommer i en situation, hvor det truer arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet eller ejendomsretten, bliver det vanskeligt at få arbejdsgiverne med til at få placeret disse midler. Og hvis midlerne ikke skal forblive i virksomheden, hvor bliver så den medbestemmelse af, som man nu forudsætter indført i virksomheden?

Jeg tror ikke, man bare kan forlade sig på amtsfonde, som dette forslag bringer ind som en nyskabelse. Jeg tror ikke, disse amtsfonde vil kunne sikre, at de nødvendige investeringer i de enkelte virksomheder giver den